

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobce: **V. C. N.**
narozený X, státní příslušník Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem
sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, 407 47 Varnsdorf

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2023, č. j. OAM-1062/ZA-ZA11-HA13/2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Řízení o udělení mezinárodní ochrany

1. Žalobce podal dne 2. 12. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany. K žádosti přiložil usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 2. 11. 2022, sp. zn. 2 PP 207/2022, kterým byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody uloženého Krajským soudem v Ústí nad Labem - pobočkou v Liberci ve výměře 8 let se zkušební dobou v délce 7 let.
2. Při poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 7. 12. 2022 žalobce jako důvod své žádosti uvedl, že má v Česku manželku a v blízké době za nimi přicestují i děti. Synové se narodili v H. (v roce 2013 a 2015) a od roku 2016 žijí ve Vietnamu, kde se o ně starají žalobcovi rodiče. Žalobce z Vietnamu odjel v roce 2008 do Prahy za zaměstnáním. Měl české pracovní vízum. Ve Vietnamu byl od té doby jednou, od června do července 2012. Během této doby se oženil. Ke své osobě uvedl, že je bez náboženského vyznání, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani se nikdy politicky neangažoval. Je zdravý, s ničím se neléčí ani nemá žádná omezení či zvláštní potřeby.
3. Při pohovoru téhož dne žalobce zopakoval, že do Česka vycestoval v roce 2008 za účelem zaměstnání. Rok montoval zámky u aut. Potom začal podnikat – prodával asijské potraviny. Na konci roku 2015 ho chytila policie. Od 14. 12. 2015 do 16. 8. 2019 byl ve vězení. Pak vypomáhal své sestřenci v prodejně se smíšeným zbožím. Dne 22. 2. 2021 musel znovu nastoupit do vězení. Propuštěn byl dne 2. 11. 2022. Odsouzen byl za pěstování marihuany. Dříve měl povolený dlouhodobý pobyt. Ve Vietnamu žijí žalobcovi rodiče a jeho dva synové, dále čtyři jeho starší sourozenci. O syny se starají jeho rodiče, daří se jim normálně, chodí do školy, jsou zdraví. Volá si s nimi. V Česku má žalobce jen manželku, s kterou bydlí. Děti poslali do Vietnamu kvůli tomu, že žalobce musel jít do vězení a manželka musela vydělávat peníze, takže by se o ně nezvládla sama postarat. Do Česka by děti měly znovu přijet v březnu nebo dubnu 2023. Manželka žalobce má v Česku stabilní práci, je tu lepší prostředí. Ve Vietnamu by žalobce být nemohl, nelíbí se mu tam, chce zůstat v Česku. Nikdy neměl ve Vietnamu žádné problémy ani tam nebyl trestně stíhán. Na dotaz, zda bude chtít být ještě jednou pozván k seznámení se s poklady pro rozhodnutí, či se tohoto práva vzdává, odpověděl, že se nechce s podklady pro vydání rozhodnutí seznámit a že se tohoto práva vzdává.
4. Žalovaný v průběhu správního řízení zajistil opis z evidence rejstříku trestů žalobce, trestní rozsudky Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 30. 6. 2017, č. j. 52 T 10/2016-776, a Vrchního soudu v Praze (dále „vrchní soud“) ze dne 20. 11. 2017, č. j. 11 To 132/2017-861, a dvě zprávy o zemi původu.
5. Dne 1. 2. 2023 pak žalovaný shora uvedeným rozhodnutím (dále „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“), a že doplňkovou ochranu žalobci nelze udělit pro existenci důvodů podle § 15a téhož zákona.
6. Neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu žalovaný zdůvodnil tím, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že byl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod nebo že by mohl pociťovat důvodnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce požádal o mezinárodní

ochranu až v době, kdy mu hrozilo vycestování z ČR, přestože na území pobývá již od roku 2008. Žalobce se tímto způsobem snažil legalizovat svůj pobyt poté, co mu byl ukončen předchozí dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, a poté, co byl propuštěn z vězení. Žalovaný nepovažoval za relevantní z hlediska udělení azylu podle § 12 zákona o azylu žalobcova tvrzení, že chce v ČR zůstat, protože je tu lepší prostředí než ve Vietnamu, kde se mu nelíbí. Rodinné vazby žalobce nejsou důvodem k udělení azylu, pobyt z tohoto důvodu je třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

7. Žádný z rodinných příslušníků žadatele není azylantem v ČR, takže žalobce nenaplnil podle žalovaného ani podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu.
8. Při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný vycházel z rodinné, sociální a ekonomické situace žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobcovu situaci vyhodnotil jako zcela běžnou. Rodinné vazby ani pozbytí pobytového oprávnění žalovaný nepovažoval za důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný neshledal, že by byl žalobcův případ hodný zvláštního zřetele, u něhož by bylo nehumánní azyl neudělit.
9. Žalovaný se dále zabýval podmínkami pro udělení doplňkové ochrany. Dospěl přitom k závěru, že její udělení vylučuje § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, podle něhož doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Protože pojem „vážný zločin“ není příslušnými právními předpisy definován, vycházel žalovaný při jeho výkladu z § 14 trestního zákoníku, který rozlišuje trestné činy přečiny, zločiny a zvláště závažné zločiny. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) a Soudního dvora Evropské unie (dále „SDEU“) – jež vyžaduje zohlednění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 11. 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále „kvalifikační směrnice“), a Úmluvy o právním postavení uprchlíků – žalovaný zvažoval též stupeň závažnosti žalobcem spáchaného trestného činu, jeho povahu, skutečně způsobenou škodu, povahu a výši trestu a to, zda je daný zločin obecně považovaný za závažný. Žalovaný konstatoval, že žalobce spáchal zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami, když s dalšími osobami neoprávněně pěstoval konopí v množství 3 365 rostlin. Žalobce se plně nedoznal. Mimořádná škodlivost je dána charakterem trestné činnosti. Žalobce měl úlohu tzv. zahradníka, nikoli tedy osoby organizující trestnou činnost a mající vysoké zisky, a jednání se dopouštěl relativně krátkou dobu. Dále žalovaný podotkl, že odvolací soud zohlednil, že se k trestné činnosti v podstatě doznal, uvedl i osobu, která mu nabídla práci, trestnou činnost neorganizoval a finančně nezajišťoval. Bylo prokázáno, že se staral po poměrně krátkou dobu o pěstování rostlin. Odvolací soud mu uložil trest odnětí svobody v trvání 6 let. Přestože byl žalobci uložen trest pod spodní hranicí zákonné trestní sazby, žalovaný považoval za podstatnou vysokou společenskou škodlivost trestné činnosti žalobce. Třebaže konopí slouží jako výchozí surovina pro užívání marihuany jako tzv. lehké drogy, nelze podceňovat důsledky její produkce pro její uživatele. Žalovaný zdůraznil závažnost a tíživé důsledky drogové kriminality, kterou se ČR zavázala potírat i

v mezinárodních dokumentech. Žalobce navíc tuto trestnou činnost se závažnými společenskými a hospodářskými důsledky páchal ve velkém rozsahu v úmyslu opatřit si materiální prospěch.

Shrnutí žaloby

10. Žalobce se žalobou dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), podanou dne 5. 3. 2023, domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Je toho názoru, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, na základě čehož nesprávně posoudil žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany, zejména ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. d) téhož zákona.
11. Žalobce nezpochybňuje možnost žalovaného uplatnit správní uvážení při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, zdůrazňuje ale povinnost žalovaného své závěry náležitě odůvodnit. Žalobce v napadeném rozhodnutí postrádá adekvátní odůvodnění, jenž by odpovídalo judikatuře NSS, kterou v žalobě cituje. Navíc je žalobce přesvědčen, že důvod pro udělení humanitárního azylu je u něj dán, protože chce v ČR zůstat, má tu manželku a přiletí za nimi i jejich děti, s nimiž chce žít v ČR.
12. Žalovaný podle žalobce také pochybil, když mu neudělil doplňkovou ochranu kvůli existenci důvodu podle § 15a zákona o azylu. Pojem „vážený zločin“ zákon o azylu blíže nespecifikuje. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí sám odkázal na Úmluvu o právním postavení uprchlíků s demonstrativním výčtem faktorů, které je třeba při výkladu tohoto pojmu zohlednit. Svě odůvodnění ale postavil na tom, že nemůže posoudit, zda a kým byl jak závažný trestný čin spáchán, a zkonstatoval, že příslušný trestný čin trestní zákoník považuje za zvlášť závažný zločin, takže jej lze obecně považovat za vážný. Podle žalobce je tento postup v rozporu s rozsudkem NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28. Žalobce zdůraznil, že trestného činu se dopustil před více než 7 lety a od té doby je vzorným člověkem. V řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedl řadu důvodů pro to, aby mu byla doplňková ochrana udělena. Především by v důsledku vycestování žalobce došlo k zásahu do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
13. Žalobce dále namítá, že žalovaný neumožnil zástupci žalobce seznámit se s podklady před vydáním napadeného rozhodnutí. Sám žalobce sice tuto možnost měl bezprostředně po pohovoru k žádosti a odmítl ji, v té době ale nebyl právně zastoupen a nevěděl, co to pro něj znamená.

Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zopakoval důvody napadeného rozhodnutí a navrhl soudu žalobu zamítnout. Žalovaný má za to, že řádně zdůvodnil své závěry pro neudělení humanitárního azylu i pro vyloučení doplňkové ochrany kvůli trestnému činu, který žalobce spáchal a který lze považovat za vážný zločin dle § 15a zákona o azylu. Při tomto posouzení vzal v úvahu povahu a závažnost činu i míru účasti žalobce na spáchání zločinu, přesně jak vyplývá z rozsudků NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, nebo ze dne 6. 9. 2017, č. j. 10 Azs 78/2017-43.

Posouzení věci soudem

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny požadované formální náležitosti. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
16. Při jednání dne 16. 11. 2023 oba účastníci setrvali na svých stanoviscích a odkázali na svá písemná podání. Soud doplnil dokazování usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 11 Tdo 1117/2019-1149, a usnesením vrchního soudu ze dne 14. 12. 2020, č. j. 11 To 132/2017-1208 (k tomu viz dále).
17. Žaloba není důvodná.
18. Soud se nejprve zabýval procesní námitkou, že žalobci nebylo umožněno seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí.
19. Podle § 36 odst. 3 věty první správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
20. Z protokolu o pohovoru ze dne 7. 12. 2022 soud zjistil, že pověřená pracovnice žalovaného poučila žalobce o tom, že před vydáním rozhodnutí bude mít možnost vyjádřit se k podkladům tohoto rozhodnutí. Následně se žalobce zeptala, zda chce, aby jej žalovaný před vydáním rozhodnutí ještě jednou pozval, aby měl možnost se osobně k těmto podkladům pro vydání rozhodnutí vyjádřit, či zda se tohoto práva žalobce vzdává. Žalobce odpověděl, že se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámit nechce, nechce znovu přijít na seznámení se s podklady a tohoto práva se vzdává. Protokol žalobce bez připomínek podepsal. Pohovor byl k jeho žádosti tlumočen do vietnamštiny.
21. Z této rekapitulace je zřejmé, že se žalobce svého práva na seznámení se s podklady výslovně vzdal, přičemž předtím mu bylo srozumitelně vysvětleno, co je obsahem tohoto práva. Žalovanému tak nelze důvodně vytýkat, že jej před vydáním napadeného rozhodnutí znovu neobeslal s tím, že se může dostavit k seznámení se s podklady a vyjádřit se k nim. Argumentace žalobce v žalobě, že měl být přesto znovu vyrozuměn, protože si v mezidobí zvolil zástupce, nemá oporu v zákoně. Navíc v tomto případě bylo napadené rozhodnutí vydáno dne 1. 2. 2023, ale žalobce žalovaného informoval o převzetí zastoupení dne 7. 2. 2023. Logicky tak žalovaný ani nemohl před vydáním napadeného rozhodnutí na tuto skutečnost reagovat. Pro úplnost soud dodává, že žalobce v podané žalobě ani nijak nespecifikuje, jakým způsobem se tato tvrzená procesní vada promítla či mohla promítnout do nezákonnosti napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 28/2011-78, odst. 19).
22. Žalobce dále nesouhlasil s neudělením humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a odůvodnění žalovaného v tomto ohledu považoval za nedostatečné.
23. Podle § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

24. Soud nejprve připomíná, že na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a je možné jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných. NSS setrvale judikuje, že *„smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly“* (rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55; srov. též jeho rozsudek ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, odst. 17, či usnesení ze dne 19. 11. 2020, č. j. 6 Azs 179/2020-32, odst. 10).
25. Konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného, jak si je sám žalobce vědom. Správní rozhodnutí v tomto ohledu podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu (viz např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, nebo ze dne 9. 9. 2022, č. j. 5 Azs 307/2020-36, odst. 33). Soud zkoumá pouze to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení nebo zda toto uvážení nezneužil. Za tímto účelem pak posuzuje, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí rozhodujícího orgánu, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. již odkazovaný rozsudek NSS č. j. 5 Azs 47/2003-48 nebo jeho usnesení ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56, odst. 8).
26. Žalovaný odůvodnil neudělení humanitárního azylu tím, že případ žalobce není nijak mimořádný. Podotkl, že žalobce je dospělý, plně právně způsobilý, zdravý a práceschopný. To, že za žalobcem a jeho manželkou mají do Česka přicestovat děti, žalovaný nepovažoval s odkazem na judikaturu NSS za rozhodující pro posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný neshledal, že by byl žalobcův případ hodný zvláštního zřetele, u něhož by bylo nehumánní azyl neudělit. Toto zdůvodnění je sice poněkud šablonovité, to však odpovídá tomu, že žalobce ve správním řízení nic specifického o svém zdravotním stavu či zdravotním stavu svých blízkých neuváděl ani takové skutečnosti v řízení nevyšly najevo. Žalobce neuvedl ani jiné mimořádné okolnosti na jeho straně, které by byly porovnatelné s výše citovanými příklady těžce nemocných osob či osob pocházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou. Nic takového neuvádí a nedokládá ani v žalobě. Soud tak neshledává odůvodnění žalovaného v tomto ohledu nepřezkoumatelným a na závěru žalovaného o neudělení humanitárního azylu žalobci nic nezákonného.
27. Konečně žalobce nesouhlasil s tím, že by se dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
28. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 30. 6. 2017, č. j. 52 T 10/2016-776, byl žalobce shledán vinným z toho, že spolu s dalším obžalovaným Vietnamcem a dalšími nezjištěnými osobami od začátku listopadu 2015 do 14. 12. 2015 neoprávněně pěstovali konopí v množství 3 365 kusů v odborně vybavené pěstírně v úmyslu

tyto rostliny sklídit a zpracovat do marihuany. Tím podle trestního soudu neoprávněně jinému opatřili a pro jiného přechovávali omamnou látku a čin spáchali ve velkém rozsahu, a dopustili se tak zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku. Žalobci byl uložen trest odnětí svobody v trvání 8 let a trest propadnutí věci (mobilního telefonu). Trestní soud při odůvodnění trestu podotkl, že žalobci vyjma opisu rejstříku trestů a přestupků ničeho nepolehčuje. K trestné činnosti se plně nedoznal, tím pádem ani nemohl projevit lítost. Mimořádná škodlivost jednání je dána charakterem trestné činnosti a objektem protiprávního jednání, tedy zájmem státu na ochraně společnosti a lidí proti možnému ohrožení, které vyplývá z nekontrolovaného nakládání s omamnými látkami. Při úvaze o trestu bylo dále přihlédnuto k tomu, že se jednalo o tzv. zahradníka, nikoliv o organizátora, a že se jednání dopouštěl relativně krátkou dobu. Proto mu krajský soud uložil trest na samé dolní hranici zákonné trestní sazby.

29. Vrchní soud v odvolacím řízení rozsudkem ze dne 20. 11. 2017, č. j. 11 To 132/2017-861, žalobci uložený trest odnětí svobody s odkazem na § 58 trestního zákoníku mimořádně snížil pod zákonnou sazbu na 6 let. To v odůvodnění zdůvodnil tím, že žalobce se k trestné činnosti v podstatě doznal a též uvedl osobu, která mu nabídla práci. Navíc žalobce trestnou činnost neplánoval a ani ji organizačně ani finančně nezajišťoval. Nebylo ani prokázáno, že by se podílel na vybudování pěstírny. Žalobce se po poměrně krátkou dobu staral o pěstování rostlin. Byl posledním článkem řetězce a z trestné činnosti v podstatě nijak neprofitoval. Trestné činnosti se dopustil pod vlivem nepříznivých životních podmínek. Veškeré konopí bylo zadrženo, a nenastal tak škodlivý následek.
30. Z těchto dvou trestních rozsudků vycházel též žalovaný v napadeném rozhodnutí (viz odst. 9 výše).
31. Jak však zjistil zdejší soud z opisu trestního rejstříku založeného ve správním spise, v něm je evidováno ještě další rozhodnutí v této trestní věci, a to rozhodnutí vrchního soudu ze dne 14. 12. 2020, a také jiná výměra trestu odnětí svobody (8 let). Z toho soud dovodil, že usnesením vrchního soudu ze dne 20. 11. 2017 soudní řízení zřejmě neskončilo. Proto se obrátil na Krajský soud v Ústí nad Labem s žádostí o zaslání navazujících rozhodnutí v dané trestní věci.
32. Z obdrženého usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 11 Tdo 1117/2019-1149, kterým soud při jednání doplnil dokazování, soud zjistil, že rozsudek Vrchního soudu ze dne 20. 11. 2017 byl skutečně – na podkladě dovolání nejvyššího státního zástupce – zrušen, a to co do výroku o trestu odnětí svobody. Nejvyšší soud totiž dospěl k závěru, že podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody nebyly v případě žalobce splněny. Doznání žalobce Nejvyšší soud označil za neúplné, když ten své jednání bagatelizoval, nadto doznání nelze samo o sobě považovat za výjimečnou skutečnost, která by výrazně snižovala závažnost daného trestného činu. Skutečnost, že nebylo prokázáno, že by se žalobce podílel na vybudování pěstírny marihuany, sice snižuje povahu a závažnost jeho jednání, na druhou stranu je třeba zdůraznit, že nebýt jeho a dalšího obviněného k vypěstování rostlin konopí, navíc sofistikovaným způsobem, by jednoduše nemohlo dojít. Dále Nejvyšší soud konstatoval, že žalobce sice páchal trestnou činnost po relativně krátkou dobu, nikoliv však ze své vůle, ale v důsledku zásahu orgánů činných v trestním řízení. Nejvyšší soud souhlasil s odvolacím soudem, že nebylo prokázáno, že by žalobce přímo finančně profitoval

z následné distribuce marihuany, zcela bez odměny za pěstování však nezůstal. Skutečnost, že veškeré konopí bylo zadrženo, a nenastal tak škodlivý následek, byla dána zásahem orgánů činných v trestním řízení, nikoliv vůlí žalobce. Navíc předmětný trestný čin je ohrožovacím deliktem, přičemž k ohrožení společnosti v důsledku nekontrolovaného nakládání s omamnými a psychotropními látkami nepochybně došlo. Okolnosti dané věci sice také dle Nejvyššího soudu snižují povahu a závažnost trestné činnosti žalobce, nikoliv však natolik nadstandardně, aby bylo na místě prolomení zákonné spodní hranice trestní sazby.

33. Následně po vrácení věci Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 14. 12. 2020, č. j. 11 To 132/2017-1208, kterým soud také doplnil dokazování, zamítl odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 30. 6. 2017. Vrchní soud v odůvodnění zrekapituloval závěry Nejvyššího soudu a následně uzavřel, že uložený trest v trvání 8 let považuje za přiměřený.
34. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil *vážného zločinu*. Tato tzv. vylučující klauzule má svůj předobraz v čl. 17 odst. 1 kvalifikační směrnice, podle níž nemá státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nárok na doplňkovou ochranu, existují-li vážné důvody se domnívat, že se dopustili *vážného zločinu*.
35. Pojem *vážný zločin* není v zákoně o azylu ani v kvalifikační směrnici definován. Jak konstatoval NSS například v žalobcem odkazovaném rozsudku č. j. 6 Azs 309/2016-28, jde o autonomní pojem azylového práva, který je třeba vykládat v kontextu kvalifikační směrnice a Úmluvy o právním postavení uprchlíků. V témže rozsudku NSS zdůraznil, že závěr o tom, že se cizinec dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na to, že byl žadatel odsouzen za spáchání činu, který je vnitrostátním trestním právem označován za zvlášť závažný zločin.
36. Podle odkazovaného rozsudku může být kvalifikace činu z hlediska terminologie trestního práva jedním z kritérií, ke kterým je žalovaný povinen přihlédnout (jakkoli kritériem výchozím), nemůže být však kritériem jediným. V daném případě NSS zmínil další okolnosti, které je třeba uvážit [povaha a závažnost činu, výše uloženého trestu, míra účasti cizince na trestné činnosti, skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu (včetně příčiny odůvodňující, proč se tak nestalo) či skutečnost, že cizinec již trest odnětí svobody vykonal]. Též SDEU zdůrazňuje, že závěr o naplnění definice *vážného zločinu* je třeba učinit na základě zohlednění okolností každého individuálního případu. Kritérium trestu, který lze uložit podle vnitrostátního práva, je sice zvláště důležitým pro toto posouzení, nemůže být však kritériem jediným (viz např. rozsudek ze dne 13. 9. 2018, C-369/17, *Ahmed*). Dle NSS je tak třeba, aby správní orgán vedle kvalifikace činu z hlediska terminologie vnitrostátního trestního práva, posoudil závažnost zločinu ve světle všech polehčujících a přitěžujících okolností, a rovněž všech dalších relevantních subjektivních nebo objektivních okolností, ať již nastaly před předmětným činem nebo po něm (viz např. usnesení NSS ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28, odst. 10).
37. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že šlo o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku. Tím však jeho posouzení neskončilo. Na str. 7–8 napadeného rozhodnutí rozvedl své úvahy, vycházející z výše citovaných trestních rozsudků ze dne 30.

6. 2017 a ze dne 20. 11. 2017, o které opřel svůj závěr o tom, že se žalobce dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

38. Individuálními okolnostmi věci se ale žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval a předestřeným judikaturním standardům dostál. Svoje úvahy zdůvodnil na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí (viz jejich shrnutí v odst. 9 výše). Není tedy pravda, že by se žalovaný spokojil s klasifikací trestného činu jako zvlášť závažného podle trestního zákoníku a jen na tomto konstatování postavil svůj závěr. Žalovaný vyšel z toho, že žalobce spáchal zvlášť závažný zločin (ve smyslu trestního zákoníku), dále mj. zdůraznil vysokou společenskou škodlivost trestné činnosti žalobce, včetně důsledků drogové kriminality na uživatele drog, připomněl, že Česká republika se zavázala k potírání drogové kriminality na mezinárodní úrovni a že žalobce spáchal trestnou činnost ve velkém rozsahu v úmyslu opatřit si materiální prospěch.
39. Proti tomuto posouzení žalovaného soud v žalobě postrádá podrobnější oponenturu, tedy především vymezení konkrétních okolností věci, které měly hrát v jeho prospěch a které žalovaný v napadeném rozhodnutí podle žalobce nezohlednil. Žalobce v žalobě pouze upozornil na to, že od spáchání trestného činu uplynulo více než 7 let a že od té doby je vzorným člověkem. Shora citované závěry žalovaného o škodlivosti, resp. závažnosti jeho jednání, dopadů drogové kriminality a další důvody, pro které žalovaný shledal, že šlo o vážný zločin, žalobce nijak konkrétně nezpochybnil.
40. Žalovanému lze samozřejmě oprávněně vytknout, že dílem vycházel ze zrušeného rozhodnutí vrchního soudu. Nicméně důvody, pro které bylo toto rozhodnutí zrušeno ze strany Nejvyššího soudu, žalobci právě nesvědčí. Jak soud shrnul výše, Nejvyšší soud se neztotožnil s některými úvahami vrchního soudu ohledně polehčujících okolností svědčících žalobci do té míry, že by bylo na místě přistoupit k mimořádnému snížení trestu. To však Nejvyšší soud považoval za nezákonné, zdůraznil, že trestná činnost žalobce neskončila a škodlivý následek nenastal z jeho vůle, ale díky zásahu orgánů činných v trestním řízení. Svě jednání žalobce bagatelizoval, a byť nebyl organizátor, ze své trestné činnosti finančně profitoval. Žalobci tak byl nakonec uložen nepodmíněný trest sice na spodní hranici zákonné trestní sazby, nutno však podotknout, že ta činila 8 až 12 let, což reflektuje obecnou závažnost předmětné drogové trestné činnosti, která se v daném případě primárně odvíjela od množství pěstovaných rostlin konopí (3 365 kusů), potažmo obsahu účinné látky v nich, tedy od celkového rozsahu trestné činnosti. Pokud jde o argument, že žalobce je od spáchání dané trestné činnosti vzorným člověkem, tak soud podotýká, že žalobce byl od té doby převážně ve výkonu trestu odnětí svobody a teprve měsíc před podáním žádosti o mezinárodní ochranu byl podmíněně propuštěn se stanovením sedmileté zkušební doby. Dobu, po kterou žalobce žil na svobodě řádným životem, tak nelze přeceňovat. Skutečnost, že se žalobce po spáchání předmětné trestné činnosti žádného dalšího protiprávního jednání nedopustil, je nepochybně jednou z okolností, ke které je na místě přihlídnout, sama o sobě však nemůže s ohledem na výše zmíněné okolnosti zvrátit správný závěr žalovaného o tom, že se žalobce dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (k drogové trestné činnosti přiměřeně srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2023, č. j. 19 Az 20/2022-24, odst. 36–40, usnesení NSS

ze dne 31. 5. 2023, č. j. 4 Azs 137/2023-30, odst. 13, či rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2023, č. j. 4 Azs 79/2023-25, odst. 23–24).

41. Pokud jde o namítaný zásah do soukromého a rodinného života, ten by v řízení o mezinárodní ochraně dle úpravy účinné do 30. 6. 2023 bylo na místě zhodnotit v kontextu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy jako možný důvod pro udělení doplňkové ochrany (viz např. rozsudky NSS ze dne 21. 6. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019-74, odst. 21, ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 162/2020-47, či ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28)]. Její udělení je však v tomto případě vyloučeno s ohledem na to, že se žalobce dopustil vážného zločinu. To je podstatou vylučující klauzule dle § 15a odst. 1 zákona o azylu (a ani v takovém případě by žalobce nezůstal zcela bez ochrany svých základních práv – viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2021, č. j. 53 Az 14/2020-24, odst. 49–50). Nadto žalobcova situace v žádném ohledu nenasvědčuje tomu, že by napadené rozhodnutí mělo nepřiměřeno zasahovat do jeho práva na soukromý a rodinný život.

Závěr a náklady řízení

42. Protože soud neshledal žádný žalobní bod důvodným a současně nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez námítky, žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
43. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. listopadu 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

Karel Ulík, v. r.
samosoudce